

موارد	موضوع محوری	اظهار نظر
بیانات در دیدار مداحان اهل بیت علیهم السلام ۱۴/۱/۲۰		
۱	عدم خوش بینی به مذاکره با آمریکا	من البتّه هیچ وقت نسبت به مذاکره‌ی با آمریکا خوش‌بین نبودم. نه از باب یک توهم بلکه از باب تجربه؛ تجربه کردیم. حالا اگر یک روزی – ما که در آن روز قاعدتاً نخواهیم بود – شماها ان‌شاءالله در جریان حوادث و جزئیات و یادداشت‌ها و نوشته‌های این روزها قرار بگیرید، خواهید دید که این تجربه‌ی ما از کجا حاصل شده؛ تجربه کردیم.
۲	حمایت صد در صدی از توافقی که منافع ملت را تامین کند	لکن با وجود اینکه من خوش‌بین نبودم به مذاکره‌ی با آمریکا، با این مذاکرات موردی، مخالفت نکردم، موافقت کردم؛ از مذاکره‌کنندگان هم با همه‌ی وجود حمایت کردم، الان هم حمایت میکنم. از رسیدن به یک توافقی که منافع ملت ایران را تامین کند و عزّت ملت ایران را حفظ کند، مدد در صد من حمایت میکنم استقبال میکنم
۳	توافق نکردن بهتر از توافق بد است	البتّه این را هم ما گفتیم که توافق نکردن بهتر از توافق بد است – که این حرف را آمریکایی‌ها هم میزنند – این فرمول، فرمول درستی است؛ توافق نکردن از توافق کردنی که در آن، منافع ملت پامال بشود، عزّت ملت از بین برود، ملت ایران با این عظمت، تحقیر بشود [بهتر است]، توافق نکردن شرف دارد بر یک چنین توافقی کردنی.
۴	عدم دخالت رهبری در جزییات مذاکرات	بنده در جزئیات مذاکره دخالتی نکردم، باز هم نمیکنم؛ من مسائل کلان، خطوط اصلی، چهارچوب‌های مهم و خط قرمزها را به مسئولین کشور همواره گفته‌ام؛ عمدتاً به رئیس‌جمهور محترم که ما با ایشان جلسات مرتب داریم، و موارد معدودی هم به وزیر محترم خارجه؛ خطوط اصلی و کلی. جزئیات کار، خصوصیات کوچک که تأثیری در تأمین آن خطوط کلان ندارد، مورد توجه نیست؛ اینها در اختیار آنها است، میتوانند بروند کار کنند. اینکه حالا گفته بشود که جزئیات این مذاکرات تحت نظر رهبری است، این حرف دقیقی نیست؛
۵	اعتماد رهبر انقلاب به اعضای تیم مذاکره کننده.	همان‌طور که عرض کردم بنده به مجریان امر اعتماد دارم؛ این را شما بدانید؛ این آقایانی که مشغول کار هستند، اینها افرادی هستند مورد اعتماد ما، من در مورد آنها هیچ تردیدی [ندارم]؛ در آنچه تا حالا بودند، ان‌شاءالله بعد از این هم تردیدی به وجود نخواهد آمد؛ هیچ تردیدی نسبت به آنها ندارم. لکن در عین حال
	داشتن دغدغه به علت فریبکار بودن طرف مقابل	جدّاً دغدغه دارم؛ این دغدغه ناشی از آن است که طرف مقابل بشدّت اهل فریب و دروغ و نقض عهد و حرکت در خلاف جهت صحیح است؛ طرف مقابل این‌جوری است.
۶	در جریان گذاشتن مردم و نخبگان درباره جزییات فنی	مسئولین باید ببینند مردم را و بخصوص نخبگان را از جزئیات و واقعیات مطلع کنند؛ ما چیز محرمانه نداریم، چیز مخفی نداریم. این مصداق همدلی با مردم است جمعی از مخالفین را – از آن افرادی را که شاخصند – دعوت کنند، حرفهای آنها را بشنوند؛ ای بسا در حرفهای آنها یک نکته‌ای باشد که این نکته را اگر رعایت کنند، کارشان بهتر پیش برود؛ اگر چنانچه نکته‌ای هم نبود، آنها را قانع کنند؛
۷	مذاکره فقط در چارچوب موضوع هسته ای است	این مذاکراتی که دارد انجام میگیرد – که بخشی از آن هم مذاکره‌ی با طرفهای آمریکایی است – فقط در موضوع هسته‌ای است؛ فقط. ما در هیچ موضوع دیگری

		فعلاً با آمریکا مذاکره نداریم؛ هیچ؛ این را همه بدانند؛ نه در مسائل منطقه، نه در مسائل گوناگون داخلی، نه در مسائل بین‌المللی؛
۸	«صنعت» هسته‌ای برای کشور ضرورت است	دست‌آورد کنونی هسته‌ای ما چیز باارزشی است؛ این را بدانند؛ به چشم کم‌ارزش و چیز سبک به آن نگاه نکنند؛ چیز با ارزشی است. صنعت هسته‌ای برای یک کشور، یک ضرورت است.
۹	غنی‌سازی گام ابتدایی است باید حرکت بشود	غنی‌سازی و آنچه در زمینه‌ی هسته‌ای تا امروز پیش‌آمده است، یک دست‌آورد بسیار مهم است؛ این چیز کمی نیست. و این گام‌های ابتدایی ما در این صنعت است. باید در این صنعت کار بشود، حرکت بشود، پیشرفت بشود.
۱۰	به وعده نقد طرف مقابل اعتماد نکنید	گفتیم به طرف مقابل اعتماد نکنید، به لب‌خند او فریب نخورید، به وعده‌ی نقد که می‌دهد - وعده‌ی نقد، نه عمل نقد - اعتماد نکنید، [چون] وقتی خرش از پل گذشت، برمی‌گردد و به ریش شما می‌خندد! اینقدر اینها وقیحند.
۱۱	تحریم‌ها باید به طور کامل و یکجا لغو شود	اتفاقی که باید بیفتد این است که تحریم‌ها به‌طور کامل و یکجا بایستی لغو بشود. اینکه یکی از آنها می‌گوید تحریم‌ها شش ماه دیگر لغو می‌شود، یکی می‌گوید نه ممکن است یک سال هم طول بکشد، یکی دیگر می‌گوید ممکن است از یک سال هم بیشتر بشود، اینها بازیهای متعارف معمول اینها است؛ اینها هیچ قابل اعتناء و قابل قبول نیست؛ تحریم‌ها بایستی - اگر چنانچه حالا خدای متعال مقدر فرموده بود و توانستند به یک توافق برسند - در همان روز توافق به‌طور کامل لغو بشود؛ این باید اتفاق بیفتد. اگر قرار باشد که لغو تحریم‌ها باز متوقف بشود بر یک فرایند دیگری، پس چرا ما اصلاً مذاکره کردیم؟ اصلاً مذاکره و نشستن پشت میز مذاکره و بحث کردن و بگویم‌گو کردن برای چه بود؟
۱۲	اجازه نفوذ به حریم امنیتی و دفاعی به بهانه بازرسی‌ها داده نشود	به‌هیچ‌وجه اجازه داده نشود که به بهانه‌ی نظارت، اینها به حریم امنیتی و دفاعی کشور نفوذ کنند؛ مطلقاً. مسئولین نظامی کشور به‌هیچ‌وجه مأذون نیستند که به بهانه‌ی نظارت و به بهانه‌ی بازرسی و مانند این حرف‌ها، بیگانگان را به حریم و حصار امنیتی و دفاعی کشور راه بدهند، یا توسعه‌ی دفاعی کشور را متوقف کنند؛ توسعه‌ی دفاعی کشور، توانایی دفاعی کشور، مشت محکم ملت در عرصه‌ی نظامی، این بایستی همچنان محکم بماند و محکم‌تر بشود؛ یا حمایت ما از برادران مقاومتان در نقاط مختلف؛ اینها مطلقاً نبایستی در مذاکرات مورد خدشه قرار بگیرد.
۱۳	عدم پذیرش شیوه نظارتی غیر متعارف	هیچ شیوه‌ی نظارتی غیر متعارف که جمهوری اسلامی را به یک کشور اختصاصی از لحاظ نظارت تبدیل میکند، به‌هیچ‌وجه مورد قبول نیست. همین نظارت‌های متعارفی که در همی دنیا معمول است، اینجا هم همان نظارت‌ها [باشد]، و نه بیشتر.
۱۴	توسعه علمی و فنی به هیچ وجه نباید متوقف شود	توسعه‌ی علمی و فنی هسته‌ای در ابعاد گوناگون، به‌هیچ‌وجه نبایستی متوقف بشود. توسعه باید ادامه پیدا کند، توسعه‌ی فنی. حالا محدودیتهایی را ممکن است لازم بدانند قبول بکنند، ما حرفی نداریم. برخی از محدودیتهای قبول کنند، اما توسعه‌ی فنی حتماً بایستی ادامه پیدا کند و با شدت و قدرت پیش برود.
دیدار دانشجویان دانشگاه امام حسین (ع) ۱۳۹۴/۲/۳۰		
۱۵	اجازه بازجویی و مصاحبه با دانشمندان مطلباً داده نمی‌شود	الا در همین مذاکرات باز حرف‌های تازه‌ای می‌زنند. [مثلاً] بازرسی‌ها، گفتیم که اجازه نمی‌دهیم از هیچ‌یک از مراکز نظامی هیچ بازرسی‌ای از سوی بیگانگان صورت بگیرد. می‌گویند بایستی ما بیاییم با دانشمندان شما مصاحبه کنیم یعنی

		در واقع بازجویی کنیم. ما اجازه نمیدهیم به حریم دانشمندان هسته‌ای ما و دانشمندان در هر رشته‌ی حسّاس و مهمی، اندک‌اهانتی بشود. این اجازه مطلقاً داده نخواهد شد؛ این را هم دشمنان بدانند، هم کسانی که منتظرند ببینند تصمیم نظام جمهوری اسلامی چه میشود، بدانند.
دیدار کارگزاران نظام در ماه مبارک رمضان ۱۳۹۴/۴/۲		
۱۶	عدم پذیرش محدودیتهای بلند مدت	اهمّ خطوط قرمزی هم که وجود داشته اینها است که من عرض میکنم. ما یک چیزهایی را به‌عنوان نقاط اصلی ذکر کردیم؛ مهم‌ترین‌هایش اینها هستند؛ البته غیر از اینها هم چیزهایی هستند. یکی اینکه آنها اصرار دارند بر محدودیت بلندمدت؛ ما گفتیم ما محدودیت ده سال و دوازده سال و مانند اینها را قبول نداریم؛ ده سال یک عمر است؛ همی آنچه ما در این مدت به دست آوردیم، در حدود ده سال طول کشیده است؛ بله، سابقه‌ی هسته‌ای در داخل کشور بیش از اینها است که بعضی اوقات هم گفته میشود در بعضی از بیانات، لکن در آن سالهای اوّل در واقع کاری انجام نگرفته بود؛ کار اساسی و عمده مال همین حدود ده پانزده سال اخیر است. محدودیت ده‌ساله را ما قبول نداریم؛ ما مقدار سالهای معینی را که مورد قبول ما است به مجموعه‌ی هیئت مذاکره‌کننده گفته‌ایم که چه مقدار، محدودیت را قبول کرده‌ایم، اما تعداد سالهای محدودیت را گفته‌ایم ده سال و دوازده سال و این چیزهایی که این حضرات میگویند قبول نداریم.
۱۷	ادامه کار تحقیق و توسعه و ساخت و ساز در زمان محدودیت	در همین مدت محدودیت هم که ما قبول میکنیم، کار تحقیق و توسعه و ساخت و ساز باید ادامه پیدا کند، که این هم از جمله‌ی خطوط قرمزی است که مسئولین محترم روی آن تکیه کردند؛ گفتند ما حاضر نیستیم از تحقیق و توسعه دست برداریم؛ حق با اینها است. در طول این سالهای محدودیت هم، بایست تحقیق و توسعه ادامه داشته باشد. آنها حرف دیگری میزنند؛ آنها میگویند شما ده سال دوازده سال یا بیشتر هیچ کاری نکنید، بعد از آن شروع کنید به تولید، شروع کنید به ساخت؛ که این حرف زور مضاعفی است، حرف غلط مضاعفی است.
۱۸	لغو فوری تحریم‌های اقتصادی، مالی و بانکی هنگام امضای موافقتنامه و سایر تحریم‌ها در فواصل معقول	ازجمله‌ی نقاط مهم این است: بنده تصریح میکنم، تحریمهای اقتصادی و مالی و بانکی، چه آنچه به شورای امنیت ارتباط پیدا میکند، چه آنچه به کنگره‌ی آمریکا ارتباط پیدا میکند، چه آنچه به دولت آمریکا ارتباط پیدا میکند، همه باید فوراً در هنگام امضای موافقتنامه لغو بشود؛ بقیه‌ی تحریمها هم در فاصله‌های معقول [لغو بشود]. البته آمریکایی‌ها در زمینه‌ی تحریمها یک فرمول پیچیده‌ی چند لایه‌ی عجیب و غریبی را مطرح میکنند که اصلاً اعماق آن معلوم نیست؛ از انتهای آن چه در می‌آید هیچ معلوم نیست. عرض کردم بنده بیان صریح است، تعبیرات دیپلماتی را بنده خیلی بلد نیستم؛ آنچه ما میگوییم صریح و همین [است] که گفتیم؛ این مورد نظر ما است.
۱۹	منوط نشدن لغو تحریم‌ها به اجرای تعهدات ایران	یک نکته‌ی اساسی دیگر اینکه لغو تحریمها منوط به اجرای تعهدات ایران نیست؛ نمیشود بگویند: شما راکتور آب سنگین اراک را خراب نکنید، ساترifiوژها را به این تعداد کاهش بدهید، این کارها را نکنید، آن کارها نکنید، بعد که کردید، بعد آن‌وقت آژانس بیاید شهادت بدهد، گواهی کند که شما راست میگویید و این کارها را انجام داده‌اید، بعد ما تحریمها را برداریم! نه، این را ما مطلقاً قبول نداریم؛ لغو تحریمها منوط به اجرای تعهداتی که ایران میکند نیست. البته لغو

		تحریم یک مراحل اجرائی ای دارد، ما این را قبول داریم؛ اجرائیات لغو تحریم با اجرائیاتی که ایران به عهده میگیرد، باید متناظر باشند؛ بخشی از این در مقابل بخشی از آن، بخش دیگری از این در مقابل بخش دیگری از آن.
۲۰	مخالفت با موکول کردن هر اقدامی به گزارش آژانس	یک نکته‌ی اساسی دیگر این است که ما با موکول کردن هر اقدامی به گزارش آژانس مخالفیم. ما به آژانس بدبینیم؛ آژانس نشان داده که هم مستقل نیست، هم عادل نیست؛ مستقل نیست زیرا تحت تأثیر قدرتها است؛ عادل نیست [چون] بارها و بارها برخلاف عدالت حکم کرده و نظر داده. به‌علاوه، اینکه بگویند «آژانس باید بیاید اطمینان پیدا کند که فعالیت هسته‌ای در کشور نیست» این یک حرف غیر معقولی است. خب، چه‌جور میشود اطمینان پیدا کند؟ اصلاً اطمینان پیدا کردن [یعنی چه]؟ مگر تک تک خانه‌ها و وجب به وجب سرزمین کشور را اینها بگردند! چه‌جوری میشود اطمینان پیدا کرد؟ موکول کردن به این مسئله، نه منطقی است، نه عادلانه است.
۲۱	مخالفت با بازرسی‌های غیرمتعارف، پرس و جو از شخصیت‌های ایران و بازرسی از مراکز نظامی	با بازرسی‌های غیر متعارف هم بنده موافق نیستم؛ پرس‌وجوی از شخصیت‌ها را هم به‌هیچ‌وجه قبول ندارم و موافق نیستم؛ بازرسی از مراکز نظامی را هم نمیپذیریم همچنان که قبلاً هم گفتیم؛
۲۲	مخالفت با زمانهای ۱۵ و ۲۵ سال برای اتمام برخی موضوعات	زمانهای ۱۵ سال و ۲۵ سال – که مدام میگویند ۱۵ سال برای فلان چیز، ۲۵ سال برای فلان چیز – و این زمانهای این‌جوری را هم ما قبول نداریم؛ مشخص است، این زمان اول و آخری دارد و تمام خواهد شد. اینها موارد عمده و مهمی است که روی آن تکیه داریم؛ البته خطوط قرمز فقط اینها نیست؛ دوستان مذاکره‌کننده در جریان نظرات ما هستند؛ جزئیات را با آنها در میان گذاشته‌ایم؛ [البته] جزئیات مورد نظر و آن چیزهایی که بنده وارد میشوم؛ در خیلی از جزئیات هم ما وارد نمیشویم.
۲۳	چشم پوشی از خطوط قرمز خلاف واقع است	هر آنچه رهبری در جلسات عمومی می‌گوید عیناً همان مسائلی است که در جلسات خصوصی به رئیس‌جمهور و دیگر مسئولان ذیربط می‌گوید بنابراین این خط تبلیغی غیر صحیح که از برخی خطوط قرمز رسمی در جلسات خصوصی صرف نظر شده است، خلاف واقع و دروغ است.
خطبه های نماز عید سعید فطر ۲۷ / ۴ / ۱۳۹۴		
۲۴	متن فراهم‌آمده در مسیر قانونی پیش‌بینی‌شده قرار گیرد.	برای تصویب این متن، یک مسیر قانونی پیش‌بینی‌شده‌ای وجود دارد که باید این مسیر را طی کند و خواهد کرد؛ ان‌شاء‌الله. انتظار ما این است که دست‌اندرکاران، با دقت مصالح را – مصالح کشور را، مصالح ملی را – در نظر بگیرند و آنچه را تحویل ملت خواهند داد، بتوانند با گردن افراشته، در مقابل خدای متعال هم ارائه بدهند.
۲۵	اجر دست‌اندرکاران این مذاکرات طولانی و نفس‌گیر محفوظ است	نکته‌ی اول تشکر از دست‌اندرکاران این مذاکرات طولانی و نفس‌گیر است، رئیس‌جمهور محترم و بالخصوص هیئت مذاکره‌کننده که حقیقتاً زحمت کشیدند و تلاش کردند؛ چه این متنی که تهیه شده است، در مجاری قانونی پیش‌بینی‌شده‌ی خود تصویب بشود و چه نشود، اجر آنها محفوظ است؛ این را به خود آن برادران هم از نزدیک عرض کردیم.
۲۶	اجازه‌ی هیچ‌گونه سوءاستفاده‌ای از این	به حول و قوه‌ی الهی، اجازه‌ی هیچ‌گونه سوءاستفاده‌ای از آن داده نخواهد شد؛ اجازه‌ی خدشگی در اصول اساسی نظام اسلامی به کسی داده نخواهد شد؛

	متن داده نخواهد شد	قابلیت‌های دفاعی و حریم امنیتی کشور، به فضل الهی حفظ خواهد شد، اگرچه میدانیم دشمنان بر روی این نقطه‌ی بخصوص، تکیه‌ی زیادی دارند. جمهوری اسلامی، در زمینه‌ی حفظ قابلیت‌های دفاعی و امنیتی خود –آن‌هم در این فضای تهدیدی که دشمنان برایش به‌وجود می‌آورند– هرگز تسلیم زیاده‌خواهی دشمن نخواهد شد.
۲۷	از حمایت دوستانمان در منطقه دست نخواهیم کشید	ما از حمایت دوستانمان در منطقه دست نخواهیم کشید: از ملت مظلوم فلسطین، از ملت مظلوم یمن، از ملت و دولت سوریه، از ملت و دولت عراق، از مردم مظلوم بحرین، از مجاهدان صادق مقاومت در لبنان و فلسطین؛ [اینها] همواره مورد حمایت ما خواهند بود.
۲۸	سیاست ما در مقابل دولت مستکبر آمریکا هیچ تغییری نخواهد کرد	در هر صورت سیاست ما در مقابل دولت مستکبر آمریکا هیچ تغییری نخواهد کرد. همان‌طور که بارها تکرار کردیم، ما با آمریکا در مورد مسائل گوناگون جهانی و منطقه‌ای مذاکراتی نداریم؛ در مورد مسائل دوجانبه مذاکراتی نداریم؛ گاهی در موارد استثنائی مثل این مورد هسته‌ای، بر اساس مصلحت، مذاکره کرده‌ایم؛ این مورد هم فقط نبوده است، قبل از این هم مواردی بوده است که من در سخنرانی‌های عمومی قبلی به آنها اشاره کرده‌ام. سیاست‌های آمریکا در منطقه با سیاست‌های جمهوری اسلامی ۱۸۰ درجه اختلاف دارد.
۲۹	تداوم غنی‌سازی، تحقیق و توسعه و گردش صنعت هسته‌ای با امضای توافق	ده سال، دوازده سال کشمکش با جمهوری اسلامی، نتیجه [اش] این شد که این شش قدرت، امروز ناچار شدند که گردش چند هزار سانتریفیوژ را در کشور تحمّل کنند؛ ناچار شدند ادامه‌ی تحقیقات و توسعه‌ی این صنعت را تحمّل کنند. تحقیق و توسعه‌ی صنعت هسته‌ای ادامه خواهد یافت؛ گردش صنعت هسته‌ای ادامه خواهد یافت؛ این چیزی است که آنها سالها تلاش کردند، [ولی] امروز روی کاغذ آوردند و امضا دارند میکنند که حرفی ندارند. این معنایش چیست جز اقتدار ملت ایران؟
دیدار مسدولان نظام و سفرای کشورهای اسلامی ۱۳۹۴/۴/۲۷		
۳۰	به آمریکا نمی‌شود اعتماد کرد، در همین مذاکرات بی‌صداقتی‌های متعدّد و مکرر آنها در طول این زمان نشان داده شد	به اینها نمی‌شود اعتماد کرد؛ اینها کسانی نیستند که حرف راست از دهانشان خارج بشود؛ صداقت در اینها نیست. در همین آزمایش دشواری هم که آقای رئیس‌جمهور اشاره کردند –که واقعاً زحمت کشیدند، هم ایشان، هم دیگر دست‌اندرکاران– بی‌صداقتی‌های متعدّد و مکرر آنها در طول این زمان نشان داده شد. خب، [البته] مسئولین ما خوشبختانه برخورد کردند؛ در یک مواردی برخوردهای واقعاً انقلابی کردند، کار کردند، و به یک نتایجی تا حالا رسانده‌اند؛ تا ببینیم چه میشود.
۳۱	بین مردم نباید دودستگی به‌وجود بیاید. دشمن این را می‌خواهد.	ملت ایران باید متحد باشد. از این قضایای هسته‌ای و غیر هسته‌ای و مانند اینها، دودستگی درست نشود که هر دسته یک‌جور بگویند –بالاخره یک کاری است دارد انجام می‌گیرد، مسئولینی دارد، دنبال میکنند؛ ان‌شاء‌الله آنچه منافع ملی است تشخیص بدهند و دنبال آن باشند– بین مردم نباید دودستگی به‌وجود بیاید. دشمن این را می‌خواهد.